

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτήσια δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμηνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμνηνοι καὶ Τρίμηνηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μὲνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθήναι, 24 Ἰουνίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 30

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ἡ ζέστη καὶ ἡ μυρουδιά τῆς καμ-
πίνας τοὺς ἔκαναν ν' ἀνέδουν στὸ
κατάστρωμα γιὰ ν' ἀναπνεύσουν λίγον
καθαρὸ ἀέρα. Ὅταν βρέθηκαν μαζί
μὲ τὴ λεία τοὺς ἐπάνω στὸ κατά-
στρωμα, βρῆκαν τὸν Ντίσκο νὰ χτυ-
πάη τὸ καμπανάκι μ' ὅλην τὴ δύ-
ναμιν.

— Πάρ' τὴν καὶ χτύπα τὴν δίχως
διακοπή, εἶπε στὸν Χάρβεϋ. Μοῦ
φαίνεται σὰν κάτι ν' ἀκούω. Ὅ,τι
κι' ἂν εἶναι, ἀπ' ἐδῶ θὰ τ' ἀκούσω
καλύτερα.

Ἦταν ἓνα μοναχικὸ ἀδύνατο κου-
δούνισμα· ἡ βαρεῖα ἀτμόσφαιρα ἑ-
μοιαζε σὰν νὰ τὸ ἀπορροφοῦσε ὁλό-
τελα. Καὶ ὅποτε σταματοῦσε ὁ Χάρ-
βεϋ, ἀκούγε τὴ βραχνὴ φωνὴ τῆς
σειρήνας ἐνὸς καραβιοῦ κι' ἐγνώρι-
ζε ἀρκετὰ καλὰ τὸν Μπάνκο ὥστε
νὰ ξέρη τί ἐσήμαινε αὐτὸ τὸ πρᾶγ-
μα. Καὶ τότε ἦρθε στὸ νοῦ του, τόσο
ζωντανή, ποὺ ἀνατρίχιασε, ἡ εἰκόνα
ἐνὸς νεαροῦ ἀγοριοῦ μὲ κόκκινο πουλ-
λόθερ—συχαινόταν τώρα τὰ χτυπητὰ
χρώματα μὲ ὅλην τὴν περιφρόνηση
τοῦ φαρά—τοῦ παρουσιάστηκε ἡ εἰ-
κόνα ἐνὸς ἀνόητου καὶ αὐθάδικου παι-
διοῦ ποὺ κάποτε ἐδήλωσε πῶς «θὰ
ἔκανε πολὺ γοῦστο» ἂν ἓνα βαπόρι
ἔκοθε στὴ μέση, ἓνα ψαράδικο. Τὸ
ἀγόρι αὐτὸ εἶχε ἰδιαιτέρεν καμπίνα
μὲ λουτρὸ ζεστὸ καὶ κρύο καὶ χρεια-
ζόταν δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας κάθε
πρῶτ' ἡμέρᾳ νὰ διαλέξῃ σὲ μιὰ λίστα μὲ
χρυσὴ κορνίζα γύρω-γύρω, ποῖα φα-
γητὰ τοῦ ἄρεσαν καλύτερα. Καὶ τὸ
ἴδιο ἀγόρι τώρα—ὄχι τὸ ἴδιο, ὁ πο-
λὺ μεγαλύτερος ἀδελφός του—βρι-
σκόταν ξύπνιον στὶς τέσσερις ἡ ὥρα
τὸ πρῶτ', μέσα στὸ θαμποχάραμα,
φορώντας μιὰ ντισεράδα ποὺ ἑ-
σταζε νερό, καὶ χτυποῦσε μὲ ἀγωνία

κυριολεκτικὰ γιὰ τὴ σωτηρία τῆς
ζωῆς του, ἓνα καμπανάκι μικρότερο
ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ χτυποῦσαν στὸ βαπό-
ρι γιὰ νὰ καλέσουν τοὺς ἐπιβάτες γιὰ
τὸ πρόγευμα, ἐνῶ σὲ μιὰς ὀργυιᾶς ἄ-
πόστασι μιὰ πλώρη ἀπὸ ἄτοσάλι, δέ-
κα μέτρα ψηλῇ, ἐρχόταν κατὰ πάνω
τοὺς μὲ εἴκοσι μίλλια τὴν ὥρα. Καὶ
τὸ μικρότερον ἀπ' ὅλα ἦταν, πῶς μέσα
στὸ βαπόρι αὐτὸ βρισκόνταν ἀνθρω-
ποι, ποὺ αὐτὴ τὴν ὥρα κοιμόνταν μέ-
σα στὶς στεγνὲς καὶ ταπετοαρισμένες
καμπίνες τοὺς καὶ ποὺ δὲν ἔμελλε
ποτέ τοὺς νὰ μάθουν, πῶς πρὶν ἀπὸ
τὸ πρῶτόν τοὺς πρόγευμα εἶχαν βου-

λιάξει ἓνα καραβάκι. Γι' αὐτὸ ὁ Χάρ-
βεϋ χτυποῦσε τὸ καμπανάκι δίχως
νὰ σταματᾷ.

— Ἐ βέβαια ἔβαλαν τὸν καταρα-
μένο τὸν ἑλικὰ τοὺς νὰ κάμῃ μιὰ
στροφὴ λιγώτερο, γιὰ νὰ βρῖσκονται
ἐν τάξει, μὲ εἶπε ὁ Ντὰν βάζοντας
τὴ μπουρὸ τοῦ Μανουὲλ στὸ στόμα
του. Αὐτὸ θὰ εἶναι μιὰ παρηγοριά
γιὰ μᾶς, δταν θὰ βρισκόμαστε στὸν
πάτο. Γιὰ ἀκουσέ τον ! Βιάζεται φαί-
νεται.

— Ἀουσουό—βουσουό—οὐπ ! βρυ-
χιόταν ἡ σειρήνα.

— Ντίγκι—ντίγκι—ντίγκ ! ἔκανε
τὸ καμπανάκι.

— Γκουσού ! φουσοῦσε ἡ μπουρὸ,
ἐνῶ ἡ θάλασσα κι' ὁ οὐρανὸς ἐνώ-
νονταν σὲ μιὰ γαλατερὴ ὁμίχλη.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Πῶς τοῦ ἀρέσει τοῦ Τέλη τὸ φαγάκι του ! Καὶ τὸ κουτάλι κόντεῦσε νὰ φάη !
Ἀνεκρινώδη ὑπὸ τοῦ Μπετόβεν

Τότε ο Χάρβεϋ ένοιωσε κοντά του ένα πελώριο κινούμενο όγκο και ά-θελά του σήκωσε τὰ μάτια του και κοίταξε ψηλά, πολύ ψηλά, την ύγρη πλώρη του βαποριού, όρθή κι' απότομη σαν βράχο που θάλεγε κανείς πως έρχόταν δλόσια κατά πάνω στη γολέττα. Ένα λεπτότατο φεστονάκι από άφρδ έπαιζε μπροστά και έδειχνε μια σκάλα από λατινικούς αριθμούς, — XV, XVI, XVII, XVIII και συνέχεια — ζωγραφισμένους επάνω σε κοκκινωπό φόντο. Η πλώρη έκανε μια βουτιά κατά μπρός μ' ένα «σουσουου!» που πάγωνε κανενός την καρδιά. Η σκάλα χάθηκε. Μιά σειρά από κάγκελλα μπρούντζινα άστραψε στο πέραςμα. Ένα φύσημα θερμού άτμου ράντισε τὰ χέρια του Χάρβεϋ, που ήταν ύψωμένα με άπόγνωση προς τόν ούρανό. Ένας κρου-νός ζεστού νερού μούσκεψε βούζον-τας τὸ κατάρτι του. Έδω εΐμα-στε και η μικρή γολέττα ανατρά-χτηκε και σπάραξε σύσσωμη μέσα στη δίνη του έλικα, ενώ τὸ πίσω μέ-ρος του βαποριού εξαφανιζόταν μες στην όμίχλη.

Ο Χάρβεϋ ήταν έτοιμος νὰ λιπο-θυμήσει, όταν άκουσε ένα ξερό κρό-το σαν νὰ πετοῦσαν μιὰ βαλίτσα επάνω στο πεζοδρόμιο και μιὰ άδύνατη μακρυνή φωνή, που μόλις έφθανε στ' αυτιά του : «Θέ μου ! Μὰς έδούλια-ξαν!»

— Έμὰς ; έκανε με κομμένη πνοή.

— Όχι, ένα καράβι έκει, παρα-κάτω. Χτύπα έσύ... Θά πάμε νὰ ιδούμε ! έπε ο Ντάν βγάζοντας μιὰ βάρκα.

Σε ένα λεπτό όλοι, εκτός από τόν Χάρβεϋ, τόν Πέν και τόν μάγειρα βρίσκονταν κιόλας μέσα στη βάρκα και είχαν άπομακρυνθῆ από τή γο-λέττα.

Έξαφνα, ένα κατάρτι κομμένο στη μέση σαν με τὸ πρίονι πέρασε από μπρός τους, παρασυρμένο από τή θάλασσα. Έστερα μιὰ άδεια ψαρό-βαρκα, βαμμένη πράσινη ήρθε και χτύπησε επάνω στα πλευρά του Έδω εΐμαστε, σαν νὰ γύρευε νὰ τήν πά-ρουν επάνω. Έστερα πέρασε κάτι, με τὸ πρόσωπο στη θάλασσα, με θαλασ-σιὰ φανέλλα μὰ—δεν ήταν δλόκλη-ρο τὸ σώμα ενός ανθρώπου. Ο Πέν άλλαξε χρώμα και κατάπτε την ά-ναπνοή του μ' ένα λόξυγκα. Ο Χάρ-βεϋ χτυπούσε άπεγνωσμένα τὸ καμ-πανάκι, γιατί φοβόταν πως θά τὸς βουλιάξουν από τή μιὰ στιγμή ως την άλλη, και αναπήδησε ακούγον-τας τήν φωνή του Ντάν μόλις γύρισε πίσω η βάρκα.

— Η «Τζέννο Κούσμαν», έκανε ο Ντάν μ' ένα ύστερικό γέλιο, κομμένη στα δύο, τσακισμένη και κομματια-σμένη. Ούτε ένα τέταρτο του μιλλιού μακριά. Ο μπαμπάς έψάρεψε τὸ γέ-ρο. Δεν σώθηκε κανένας άλλος και — έλεγε και τὸ γιό του μαζι. Ο Χάρ-βεϋ, Χάρβεϋ, δεν μπορεί νὰ τὸ υπο-φέρω αυτό τὸ πράγμα. Είδα...

Έρριξε τὸ κεφάλι του μέσα στα χέρια και άρχισε νὰ κλαίῃ με λυγμούς, ενώ οι άλλοι άνέβασαν στο κατάρτι-μα έναν άνθρωπο με ψαρά μαλ-λιά.

— Γιατί με γλυτώσατε ; βογγούσε ο ξένος. Ντίσκο, γιὰ ποιό λόγο με γλυτώσατε ;

Ο Ντίσκο έβαλε βαρειά τὸ χέρι του επάνω στὸν ώμο του γέρου, γιατί τὸ βλέμμα του ήταν άγριο και τὰ χείλη του έτρεμαν, καθώς κοίταζε τὸ άμίλητο πλήρωμα.

Τότε έξαφνα σηκώθηκε και μίλησε ο Πενουλθάνια Πράττ, που λεγόταν και Χωσκινς και Ρίτς και Μάκ Βίττυ ή ό,τι άλλο όνομα όποτε ξεχνού-σε ο μπάρμπα Σάλτερς. Και τὸ πρόσωπό του ήταν άλλαγμένο και από πρόσωπο τρελλού είχε γίνει τὸ πρόσωπο ενός ανθρώπου γεμάτου πεΐ-ρα και σοφία.

Και έπε με δυνατή φωνή :

— Ο Κύριος έδωκεν, ο Κύριος ά-νελάβετο ! Εὐλογημένον εΐη τὸ όνο-μα του Κυρίου. Ήμουν — είμαι λει-τουργός του Υψίστου. Αφήστε τον σέ μένα.

— Ο, αλήθεια, είσαι ; έπε ο γέ-ρος. Τότε προσευχήσου γιὰ νὰ μου δοθῆ πίσω τὸ καράβι μου, που άξιζε έννια χιλιάδες δολάρια και χίλια κουιντάλια ψάρι. Αν μ' άφήνατε και δεν με σώζατε ή χήρα μου θά πῆ-γαινε νὰ δουλέψῃ, γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ ψωμί της και δεν θά μάθαινε ποτέ της τίποτε. Ένώ τώρα πρέπει νὰ τῆς τὰ πῶ όλα.

— Δεν έχεις νὰ τῆς πῆς τίποτε, έπε ο Ντίσκο. Τὸ καλύτερο που έ-χεις νὰ κάνῃς είναι νὰ πλαγιάσῃς λι-γάκι. Ίάσων. Ολλεϋ.

Όταν ένας άνθρωπος έχει χά-σει τὸν μονάκριβο γιό του, τὸν κόπο ενός δλόκληρου καλοκαιριού και όλη του τήν περιουσία, μέσα σε τριάντα δευτερόλεπτα με τὸ ρολόι στο χέρι, είναι κάπως δύσκολο νὰ τὸν παρη-γορήσει κανείς.

— Όλοι ήταν από τὸ Γκλῶστερ, έ ; ρώτησε ο Τόμ Πλάττ, παίζοντας άπεγνωσμένα με τὸ παλαμάρι μιὰς ψαρόβαρκας.

— Και μ' αυτό τί ; έπε ο Ίάσων στίθοντας τὰ βρεγμένα γένια του. Φέτο τὸ φθινόπωρο θά πηγαίνω βόλ-

τες τις κυρίες που θά ξεκαλοκερεύουν στο Γκλῶστερ.

— Έλα μαζί μου ! Έλα κάτω ! έλ-πε ο Πέν, σαν νὰ είχε τὸ δικαίωμα νὰ δίνη διαταγές.

Οι ματιές τους συναντήθηκαν και λίγα δευτερόλεπτα μιὰ βουβή πάλη έγινε ανάμεσα στους δύο άντρες, στὸν Πέν, που τώρα πια δεν ήταν ο Πέν, και στὸν γέρο-πλοίαρχο, που τώρα πια δεν ήταν παρά ένας άθλιος ναυαγός.

Έστερα ο Ίάσων. Ολλεϋ κατέβα-σε τὰ μάτια του και σκυφτός άκολού-θησε τόν Πέν που, με τὸ βλέμμα του ύψωμένο προς τόν ούρανό, κατέβηκε τῇ σκάλα, που οδηγούσε στην καμπίνα.

(Ακολουθεΐ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

Η ΑΓΝΩΡΙΣΤΗ (*)

Ποιά είναι τούτη
Που κατεβαίνει
Άσπροεντυμένη
Αφ' τὸ βουνό ;

Τώρα που τούτη
Η κόρη φαίνεται,
Τὸ χόρτο γένεται
Ανθι άπαλό :

Κ' εὐθύς ανοίγει
Τὰ ώραϊα του κάλλι,
Και τὸ κεφάλι
Συχνοκουνεΐ :

Και μαγεμένο,
Νὰ μὴ τὸ άφήσῃ,
Νὰ τὸ πατήσῃ,
Παρακαλεΐ.

Κόκκινα κι' όμορφα
Έχει τὰ χείλα,
Όσὰν τὰ φύλλα
Τῆς ροδορίας,

Όταν χαράξῃ,
Και η αύγούλα
Λεπτῇ βορρούλα
Στέλνει δροσιά,

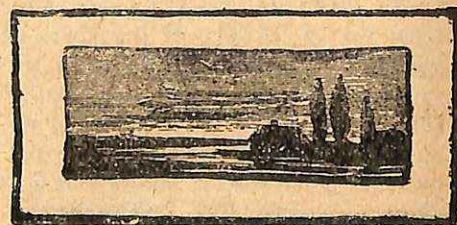
Και τὼν μαλλιών της
Τ' ώραϊο πλήθος
Πάνου 'ς τὸ στήθος
Λάμπει ξανθό.

Έχουν τὰ μάτια της,
Όπου γελοῦνε.
Τῇ χρώμα που ναι
Στὸν ούρανό.

Ποιά είναι τούτη
Που κατεβαίνει
Άσπροεντυμένη
Αφ' τὸ βουνό ;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

(*) Η Άγγώριστη συμβολίζει τήν Άνοιξη.

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΜΕΛΕΤΗ

Άγαπητοί μου,

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ μας Σταθ-μός κι' η κυρία Άντιγόνη Μεταξά μου έκαμαν τή με-γάλη τιμή νὰ γιορτάσουν τὰ φιλολογικά μου Πενηντάχρονα, άφι-ρώνοντας σ' αυτά τήν «παιδική ώρα» τῆς περασμένης Τετάρτης, 14 Ίου-νίου. Όσοι ήσαστε στα σπίτια σας εκείνη τήν ήμέρα από τις έπτά και είκοσι ως όκτώ, θάκούσατε τήν ώ-ραία μετάδοση και θά ευχαριστηθή-κατε πολύ. Στην άρχή έπε λίγα προεισαγωγικά λόγια ή κυρία Μετα-ξά, κατόπι διαβάσθηκε ένας σύντομος χαιρετισμός μου στὰ Έλληνόπουλα, που τὸν έγραψα γιὰ τή γιορτή, κα-τόπι ο δημοσιογράφος κ. Δράκος μίλησε γιὰ τή ζωή μου και τὸ έργο μου, προπάντων τὸ διαπλασιακό, κα-τόπι διάβασε ο ίδιος μιὰ παλιά Ά-θηναϊκή Έπιστολή μου γιὰ τή μελέ-τη τῶν εξετάσεων, και τέλος οι μι-κροί ήθοποιοί τῆς κ. Μεταξά έπαιξαν δυό παιδικὰ θεατρικά μου έργα, τὸ μονόλογο γιὰ κορίτσι «Ζοῦρ-φίξ», και τήν κωμωδία «Τὰ έξοδα τῆς δίκης».

Όλα ώραϊα και στὸν τόνο. Μὲ συγ-κίνησε πολύ ή όμιλία του κ. Δράκου που με πρωτογνώρισε, καθώς έπε, όταν ήταν κι' αυτός Διαπλάσópουλο. Κι' ή Έπιστολή μου εκείνη, που τή διάβασε τόσο καλά, σὰ νὰ τήν έλεγα έγώ ο ίδιος, μου έφερε ένα σωρδ ά-ναμνήσεις, γιατί με ξαναγύρισε στην εποχή που τήν έγραψα. Ήμουν τότε νέος — έγώ, βλέπετε, δεν είμαι σαν τόν Άνανία που μένει πάντα ο ίδιος, έγώ μεγαλώνω, γερνώ — κι' άποτει-νόμουν σὲ παιδικά, στα Διαπλάσópου-λα τὸν καιροῦ εκείνου, που δεν τὰ περνούσα και τόσο πολλὰ χρόνια, γι' αυτό τὸς έλεγα πως είμαι ένας με-γάλος φίλος τους ή άδελφός. Δηλαδή δεν τὰ έλεγα άκόμα παιδικά μου, όπως λέω τὰ σημερινά, που έπρεπε μάλι-στα νὰ τὰ λέω εγγόνια μου. Κι' ή-ταν, παιδικά μου, οι πατέρες σας, οι μητέρες σας, ίσως κι' οι πάπποι σας κι' οι μάμμες... Άλλά τί σημαίνει ; Τήν Έπιστολή που έγραφα τότε, μπο-ρούσε εξαίρετα νὰ τή γράψω και σή-μερα. Η γλώσσα θάλλαζε μόνο—τότε μεταχειριζόμουν μιάν άπλή καθα-ρεύουσα—άλλά τὰ νοήματα θάταν τὰ ίδια. Γιατί τὰ ίδια είναι και τὰ ση-μερινά παιδικά, και τὸ ίδιο κάνουν αὐ-τὸν τὸν καιρό : μελετοῦν γιὰ εξετά-σεις. Κι' όπως φαντάσθηκα τὰ τότε, έτσι θά μπορούσα νὰ φαντασθῶ και τὰ σημερινά, με τὰ κεφαλάκια σκυ-

μένα πάνω στα βιβλία, κι' έτσι θά ήθελα πάλι νὰ τὰ πλησιάσω σιγά-σι-γά, νὰ σκύψω από πίσω τους, νὰ τὸς χαϊδέψω τὰ μαλλιά και νὰ τὸς ψι-θυρίσω στ' αὐτί : θάρρος ! ..

Ο κ. Δράκος έδιάλεξε νὰ διαβά-σῃ τήν Έπιστολή μου εκείνη και σαν επίκαιρη. Όλα τὰ καλά παιδιά αὐτὸν τὸν καιρό μελετοῦν. Κι' εκείνα που ξέρουν τὰ μαθήματά τους, γιατί πρέπει νὰ τὰ ξαναθυμηθοῦν ;' εκεί-να που έτυχε νάρρωσθήσουν στο διά-στημα τοῦ χρόνου και νὰ κόμουν ά-πουσίες, και νὰ χάσουν μαθήματα, που πρέπει νὰ τὰ μάθουν τώρα. Έ-χουν εξετάσεις, έχουν διαγωνισμούς. Και πρέπει νὰ μελετήσουν γιὰ νὰ διαπρέψουν, νὰ πάρουν «ένα λαμπρὸ άριστα ή ένα έπίζηλο λ ί α ν κ α λ ῶ ς» και νάποζημιωθοῦν αὐτὰ τὰ ίδια γιὰ τὸς κόπους τους, και νὰ χαροῦν οι γονεΐς τους, ή Διάπλασις κι' έγώ... Μόνο τὰ κακά παιδιά δεν μελετοῦν. Άλλά τὰ κακά παιδιά δεν είναι Διαπλάσópουλα... Αὐτὰ έλεγα στην Έπιστολή μου εκείνη, αὐτὰ μπορούσε νὰ ξαναπῶ και στη σημερινή. Τίποτα καταβάθος δεν άλ-λαξε. Και τὰ παιδιά είναι τὰ ίδια,

κι' οι εξετάσεις, κι' ή μελέτη γιὰ τις εξετάσεις, κι' ή Διάπλαση, κι' έγώ. Άν τότε μ' έχωρίζαν μόνο δέκα-δε-καπέντε χρόνια από τὸς νεαρούς μου αναγνώστες, από τὸς σημερι-νούς με χωρίζουν πολλά. Αὐτὸ είναι όλο...

Και τελειώνοντας, εκφράζω τις θερ-μότερές μου ευχαριστίες και στο Ρα-διοφωνικό μας Σταθμό, και στὸν ύ-πουργὸ τοῦ Τύπου και Τουρισμοῦ κ. Νικολοῦδη που τὸν έχει υπό τήν ά-νώτερή του επίδλεψη, και τήν κυρία Άντιγόνη Μεταξά, και τόν κ. Δράκο, γιὰ τὰ τόσο τιμητικά τους λόγια, και τὸς μικροὺς ήθοποιοὺς που έπαιξαν τόσο όμορφα τὰ έργακια μου. Άλή-θεια, στὰ «Έξοδα τῆς δίκης», άκού-σθηκαν και μερικά καλαμπούρια που δεν είναι... τοῦ είδους μου. Π. χ. «είσαι άνάλατος, κι' έπειδὴ μὰς έφα-γες και τὸ γλυκό, είσαι γλυκανάλα-τος». Αὐτὰ, νὰ ξέρετε, τὰ έπρόσθεσε ο συγγραφέας κ. Ν. Λάσκαρης, όταν τὰ μικρά τότε παιδιά του με τὰ παι-δικά τοῦ κ. Γιαννουκάκη έπαιξαν τήν ίδια κωμωδία στον «Παρνασσό», στα Τριαντάχρονα τῆς «Διαπλάσεως».

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ—Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

5.

Ο Κωστάκης δεν τὰ λογάρισε καλά. Η μαμμά του έφριξε όταν τὸν είδε μ' εκείνα τὰ χτενισμένα τάχα μαλλιά, που είχαν σηκώσει κι' όλη τή σκόνη τοῦ δρόμου κι' από ξανθιά είχαν γίνει σταχτιά. Δεν τοῦ έπε όμως τίποτα, γιὰ νὰ μὴ τῆς ξαναφύ-γῃ. Τὸν έβαλε μόνο γὰ λουστῇ και, αφού έφαγαν, τὸν έστειλε στο κορβέβι του.

Τὸ πρωΐ, ο Κωστάκης ξύπνη-σε, έβαλε πάλι στο πρόσωπό του από τὸ φάρμακο κατά τῆς φαλά-κρας και ντύθηκε με τήν ήσυχία του. (Ήταν καλοκαίρι και σχο-λεῖο δεν πήγαινε). Τότε, που λέτε, τὸν άρπαξε ή Μαργαρώ.

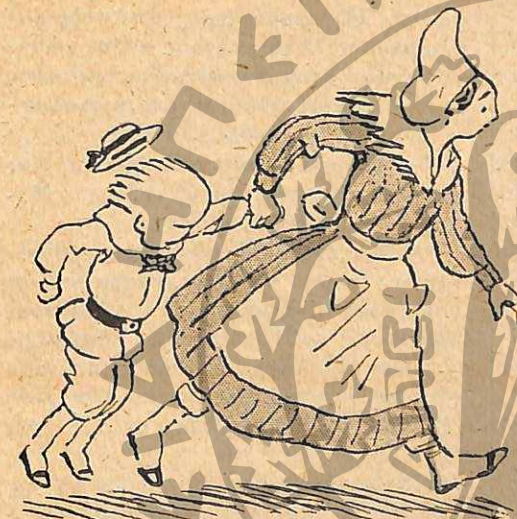
— Έλάτε, τοῦ έπε, τὸ καπέλ-λό σας κι' έμπρός !

— Έ. γιὰ στάσου ! Ποῦ θέ-λεις νὰ με πᾶς ;

— Έχω διαταγή από τήν κυ-ρία μαμμά σας. Θά σᾶς πάω στον κύριο Παλλίδα νὰ σᾶς κόψῃ αὐ-τὲς τις μαλλούρες. Κι' αν δεν θέλετε με τὸ καλό, θά σᾶς πάω με τὸ κακό.

Φυσικά, ο Κωστάκης άντιστάθηκε σὰ δαιμονισμένος. Μὰ ή Μαργαρώ ήταν πολὺ γερὴ χωριατοπούλα. Και κατά τή διαταγή τῆς κυρίας τῆς, πήγε τὸν καλό σας Κωστάκη σούροντας ως τὸ κουρεῖο και τὸν κάθισε με τὸ στανιδί στην πολυθρόνα.

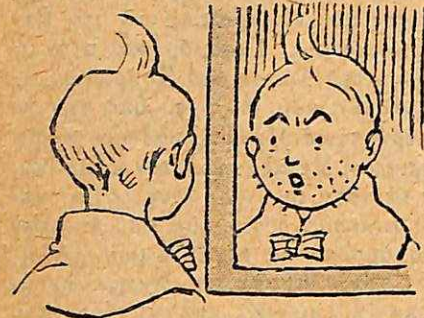
— Γιὰ τὰ μαλλιά δεν σᾶς ρωτῶ, τοῦ έπε κοροϊδευτικά ο κ. Παλλί-δας· βλέπω πως θέλουν και παραθέλουν μάλιστα κόψιμο. Άλλά μήπως θέλετε τυχὸν και νὰ σᾶς ξυρίσω ;

— Σήμερα όχι, αποκρίθηκε μ' όλο του το σοβαρό ο Κωστάκης' μά από την έρχομένη εβδομάδα... ελπίζω.

Ο κ. Ψαλλίδας ένομιζε πως τον κοροϊδευε τώρα κι' ο Κωστάκης και γέλασε με την έξυπνάδα του. Έμεις όμως ξέρουμε τί έννοούσε, όταν έλεγε «από την έρχομένη εβδομάδα»...

Κι' οί μαλλούρες, επιτέλους, χράπ-χράπ εκόπηκαν κι' έπεσαν στο πάτωμα. Πώ, πώ! Ένα μαξιλάρι θά γέμιζε με δαύτες. Μά και νά πούμε την αλήθεια, ο Κωστάκης δεν δυσανεχότανε όταν έννοιωσε το κεφάλι του έλαφρό, δροσερό, και γύρισε στο σπίτι χωρίς πιά νά τον σούρνει ή Μαργαρώ.

Τό πρωί της άλλης ημέρας, αισθάνθηκε μιιά φοβερή φαγούρα σ' όλο του το πρόσωπο. Πήγε στον καθρέφτη και κοιτάχτηκε. Ω, δυστυχία. Αντί νά του φυτρώσουν γένεια και μουστάκια, του φύτρωσαν... σπυράκια! Αυτό τό αποτέλεσμα είχε τό φάρμακο κατά της φαλάκρας. Εύτυχώς, άμα τό έπλυνε με άμυμωνία, τά σπυράκια του πέρασαν. Έ-

μαθε όμως νά μñ εμπιστεύεται στο έξής φάρμακα από τσαρλατάνους του δρόμου.

Όσο για τά μαλλιά του, μιιά πού άφήρησε την κοροϊδεία του κ. Ψαλλίδα, πήγαινε πιά και του τά έκοβε τακτικά, χωρίς νά περιμένη νά βγάλη πρώτα τρίχες και στο πρόσωπο—πράγμα πού δεν θά γινόταν, καθώς τόν βεβαίωσε ο παππούς, παρά ύστερ' από όχτώ ή δέκα χρόνια.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια από τό προηγούμενο —

Ο καπνός φαινόταν τώρα πιά πυκνός. Έστριψαν από ένα μονοπάτι και μπρός στά μάτια της γυφτοπούλας παρουσιάστηκε ένα θέαμα πού της θύμιζε τά παιδικά της χρόνια.

Τί ήταν αυτό τό θέαμα πού τόσο συγκίνησε την καρδιά της;

Ήταν μιιά τσιγγάνικη κατασκήνωσh, δέκα φορές όμως μεγαλύτερη από την κατασκήνωσh του Τίσζκο. Γύρω-γύρω ήταν βαλμένα τά άμάξια των Τσιγγάνων, μερικά σκελετωμένα άλογα έβρασαν έλεύθερα εκεί κοντά κι' έδω κι' εκεί ήταν στημένα τά τσαντήρια των Τσιγγάνων, ενώ από τ' άνοιγματά τους ξεπρόβαιναν διάφορα κεφάλια, κοιτάζοντας έξω με περιέργεια. Κάμποσα παιδιά μισόγυμνα, με μαλλιά σάν φρύγανα, έπαιζαν με κάτι άδύνατα σκυλιά και γυναίκες καθισμένες στον ήλιο μπάλωναν κάτι μισότριβα παρδαλά φουστάνια.

Μες στη μέση ήταν άναμμένη μιιά μεγάλη φωτιά και γύρω τους έαπλωνένοι μερικοί Άτσιγγανοί πυρώνονταν τεμπέλικα. Άλλες φωτιές μικρές ήταν άναμμένες μπροστά από κάθε τσαντήρι και επάνω ήταν στημένα τσουκάλια ή τεντζερέδες όπου οί Τσιγγάνες έβραζαν τό φαγητό. Παρακάτω νεαροί Άτσιγγανοί έξυαν λεπτά κλαριά λυγαριάς πού τά έπαιρναν οί κα-

λαθοπλέκτες για νά πλέξουν καλάθια και κόφες.

Όλοι αυτοί γύρισαν τις μαυρες ματιές τους κατά τη Μαριά πού τις υπόμεινε άτάραχη. Όδηγημένη από τόν Ζάκη έφθασε στη μέση από την κατασκήνωσh, όπου έκαιγε ή μεγάλη φωτιά. Ο γεροντότερος από τους ξαπλωμένους Άτσιγγάνους άνασχηώθηκε λιγάκι στόν άγκώνα του κι' έλεγε στόν Ζάκη με βαρύ κι' έπίσημο τόνο:

— Τί μάς φέρνεις αυτού;

— Άρχηγέ, είναι μιιά άδερφή μας πού την είχαμε χαμένη. Είναι ή Μαριά, ή κόρη της Ζαμόρας.

Από παντού άκούστηκαν ψιθυρίσματα. Όλοι οί Άτσιγγανοί και οί Τσιγγάνες περιτριγύρισαν τη Μαριά λέγοντας: «Η κόρη της Ζαμόρας! της Πεντάμορφης Ζαμόρας! πού σάν χόρευε θαρρείς πως δεν πατούσε στη γη, πού δεν είχε δεύτερη στο κέντημα!»

Μά κανένας δεν τολμούσε νά πη τίποτε στή Μαριά πριν της μιλήσh ο άρχηγός.

Εκείνος άνακάθισε και κοίταξε με προσοχή τη Μαριά.

— Πραγματικά, έλεγε ύστερα, από λίγο, φαίνοσαι πως είσαι της φυλής μας. Λέει αλήθεια ο Ζάκης; Είσαι κόρη της Ζαμόρας;

— Έτσι μου είπαν πως την έλε-

γαν τη μητέρα μου. Τόν πατέρα μου τόν έλεγαν Σάνδορ. Μά δεν τους γνώρισα τους γονείς μου.

— Καί δεν ξέρεις από πού ήσαν;

— Ο πατέρας μου ήταν από την Ουγγαρία, ή μητέρα μου ήταν γιτάνα από την Άνδαλουσία.

— Καλά, και ποιός σ' ανέθρεψε;

— Ο Κοβάκ. Ήταν άρχηγός της φυλής μας. Κι' όταν πέθανε αυτός έγινε άρχηγός ο Τίσζκος.

— Και πως δεν είσαι μαζί του;

— Η γυναίκα του ή Ναφτέ με κακομεταχειριζόταν, κι' έφυγα κι' έγω. Με περιμάζεψαν ύστερα κάτι χριστιανοί, μ' έθρεψαν και με περιποιήθηκαν πολύν καιρό κι' έπειτα μ' έβαλαν στο Όρφανοτροφείο.

Ο άρχηγός των Άτσιγγάνων ζάρωσε τά φρύδια του.

— Στο Όρφανοτροφείο! Στη φυλακή νά βάλουν την έλεύθερη γυφτοπούλα. Και από κει τώρα βγήκες;

— Όχι, μ' έβαλαν έδω κοντά σ' ένα σπίτι. Τό πρωί μ' έστειλαν στο δάσος νά μαζέψω ξύλα. Άλλά εκεί ξεχάστηκα κι' άρχισα νά μαζεύω λουλούδια και ξεμάκρυνα πολύν και καθώς ήμουν μόνη μου έτραγουδήσα τό τραγούδι της πεντάμορφης Βαλής. Δεν έπρόφθασα νά τό άποτελειώσω έγω, μου τό άποτελείωσε ή φωνή του Ζάκη. Μ' έπήρε ο Ζάκης από τό χέρι και μ' έφερε έδω.

— Ο Ζάκης σέ γυρεύει τώρα και χρόνια στά βουνά και στους κάμπους. Έρχεσαι μαζί μας;

Η Μαριά δεν δίστασε καθόλου γιατί σκέφθηκε πως εκείνοι πού άγαπούσε τη λησμονούσαν. Έδω την προσκαλούσε ο φίλος της και όμόφυλοί της της άνοιγαν την άγκαλιά τους. Χωρίς κανένα δισταγμό προσκύνησε τόν άρχηγό και έλεγε:

— Όπου θά πάτε και σεις, έρχομαι κι' έγω. Άρχηγέ, είμαι στίς προσταγές σου.

Ο άρχηγός άπλωσε τά χέρια του πάνω από τό κεφάλι της Μαριάς και φώναξε στούς Άτσιγγάνους πού είχαν μαζευτεί ένα γύρω:

— Άκούτε! Έγώ ο Μιχάλης Ζαμόκ δέχομαι στη φυλή, πού κανείς δεν πρέπει νά πη τ' όνομά της δυνατά, τη Μαριά, κόρη του Σανδάρ και της Ζαμόρας. Όλοι σας νά βοηθάτε και νά υπερασπίζεστε την κόρη των Άτσιγγάνων.

Μιά μεγάλη βοή άκούστηκε και όλοι έτρεξαν κοντά στη Μαριά γιατί φιλοτιμήθηκαν ποιός θά την πρωτοπάρη κοντά του.

Ύστερα ο άρχηγός τους έλεγε νά έτοιμαστούν νά ξεκινήσουν. Εύθους τ' άλογα ζεύχθηκαν, τά τσαντήρια δι-

πλώθηκαν, οί φωτιές σβύστηκαν, τά ίχνη δλα από την κατασκήνωσh εξαφανίστηκαν και οί Άτσιγγανοί ξεκίνησαν τραβώντας μέσα από τό δάσος κατά την αντίθετη διεύθυνση από εκείνην πού είχε έρθει ή Μαριά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'

Όταν ή Μαριά, λίγες ώρες πρωτότερα περίμενε νά έρθη τό καλοκαίρι για νά φύγη από τό σπίτι της κυρά-Σπύραινας, δεν είχε σκοπό νά γυρίσει στούς Άτσιγγάνους. Στην καρδιά της μέσα είχε τό Πανωχώρι και ο μόνος πόθος της ήταν νά ζήση κοντά στην Έμορφία νά περιποιηται τόν κύρ Πέτρο και την κυρά Μαριά και νά παίρνει μαθήματα άπ' τη μητέρα του γιατρού. Μά δλα αυτά στη στιγμή ξεχάστηκαν. Έφτασε ν' άντικρύσει τους Άτσιγγάνους, ν' άκούση δυό-τρεις λέξεις άπ' τη γλώσσα πού είχε μάθει νά μιλάη από μικρό παιδί, και, τό σπουδαιότερο άπ' δλα, έφτασε ν' άντικρύσει τόν Ζάκη τόν παιδικό της φίλο και παλιό προσάτη της, για νά σδυστούν από τό μυαλό της δλα τά χρόνια πού πέρασε μαζί με τους πολιτισμένους ανθρώπους. Όλα της τά τσιγγάνικα ένστικτα ζύπνησαν μέσα της και με πάθος ξαναγύρισε στη νομαδική ζωή. Η καρδιά της χτύπησε δυνατά και τά μάτια της άστραψαν τη στιγμή πού ξεκίνησε τό άμάξι και άνασχηώσε λιγάκι τό ύψος πού σκέπαζε την είσοδό του από πίσω για νά ίδh τη μακρυά γραμμή των άλλων άμαξιών πού άκολουθούσαν τόν ίδιο δρόμο. Όλα ήταν ίδια όπως στά παιδικά της χρόνια και έγέλασε σάν θυμήθηκε τά παλιά της.

Προχωρούσαν πολύν γρήγορα γιατί ο άρχηγός ήθελε νά βρίσκονται όσο τό δυνατόν μακρότερα όταν τ' άφεντικά της Μαριάς θά άνακάλυπταν την εξαφάνισή της και θά έβγαίνουν στο δάσος για νά την βρουν. Γι' αυτό τό λόγο κιόλας άνέβαλε τη γιορτή πού σύμφωνα με τόν άτσιγγάνικο νόμο γίνεται κάθε φορά πού κατατάσσεται ένα καινούργιο μέλος στη φυλή, και πού θά γινόταν τώρα για νά ευχηθούν στη Μαριά τό «καλώς ήρises»!

Μά για τη Μαριά και τό ταξίδι αυτό ακόμα ήταν γιορτή και πανηγύρι. Νά βλέπη κάθε μέρα και καινούργιους τόπους, ν' άκούη έπαίνους

για τις χάρες και την όμορφιά της μάννας της και για την δύναμη και την άξιοσύνη του πατέρα της, νά θυμάται ξανακούγοντας τά τραγούδια πού την νανούριζαν όταν ήταν μωρό, νά τά τραγουδάη κι' αυτή και ν' άκούη τόσα καλά λόγια από τις γριές Τσιγγάνες, πού της προφήτευαν πως μιιά μέρα θά γινόταν σάν την μητέρα της, τη Ζαμόρα, τό άστρο της φυλής των Άτσιγγάνων. Όλα αυτά έφθαναν βέβαια για νά της σηκώσουν τά μυαλά.

Της άρεσε πού έμενε στο άμάξι της Μίσκας Ζαλόφυ, πού και εύρύχωρο ήταν και καλά «έπιπλωμένο». Τη Μίσκα Ζαλόφυ τη σέβονταν όλοι πολύν γιατί ήταν συγγενής του άρχηγού και γιατί ήξερε νά κάνη διάφορα μαγικά για νά ξαναβρίσκη κανείς τά χαμένα του πράγματα και μαντζούνια για όλες τις άρρώστειες. Ήταν άλλωστε μιιά γυναίκα με άγαθώτατο

Ήταν μιιά τσιγγάνικη κατασκήνωσh. (Σελ. 255. στ. α')

χαρκτηρά, δεν έμάλλωνε ποτέ κανέναν και ποτέ της δεν καυγάδιζεν. Της άρεσε νά λέη παραμύθια και έπειδή της Μαριάς της άρεσε νάκούη, έταίριασαν περίφημα και περνούσαν πολύν καλά μεταξύ τους.

Μέσα στο ίδιο άμάξι έμεναν οί τρεις κόρες της Μίσκας πού δεν έκαναν τίποτε άλλο παρά νά στολίζονται και ή γριά μητέρα της πού κοιμόταν όλη ώρα και δεν ένοχλούσε κανένα. Στούς σταθμούς κατέβαιναν οί Άτσιγγανοί από τ' άμάξια τους για νά ξεμουδιάσουν λίγο τά πόδια τους. Ο Ζάκης έτρεχε τότε νά βρh τη Μαριά και άρχιζαν την κουβέντα. Της διηγόταν δλα όσα είχαν γίνει από την ήμέρα πού είχαν άποχωριστεί και τη ρωτούσε για τά δικά της. Πολύν συχνά της έλεγε:

— Λίγον καιρό ακόμα θέλω για νά γίνω άνδρας, και άν τόν άπαντήσω πουθενά τόν Τίσζκο, συμφορά του τί έχει νά πάθh. Θά τόν βάλω νά μου

πληρώσh όλες τις ξυλιές πού έφαγες άπ' τη Ναφτέ.

Και ή Μαριά με χαρά και με συγκίνηση έδλεπε πως είχε έναν τόσο πρόθυμο και άφοσιωμένο προσάτη.

Ύστερα από λίγες ήμέρες, όταν είχαν πιά ξεμακρύνει αρκετά από την περιοχή πού θά έφθαναν οί έρευνες της κυρά-Σπύραινας, ο άρχηγός έδωσε στη Μαριά την άδεια νά γυρίζη στά χωριά, μαζί με τις άλλες τσιγγάνες και νά πουλάη κι' αυτή καλάθια, κόσκια και διάφορα άλλα πράγματα. Οί άνδρες από μέρους τους έπαιρναν χαλκώματα για νά τά γανώσουν, διόρθωναν μύλους και έκαναν, τι άλλες δουλειές συνηθίζουν οί Άτσιγγανοί. Πολλοί από τους Τσιγγάνους δεν ήξεραν καμιά τέχνη για κέρδιζαν τό ψωμί τους τραγουδώντας και χορεύοντας. Μά και από τις Τσιγγάνες πολλές τραγουδούσαν και χόρευαν και μάλιστα τά κορίτσια. Πρώ-

τη άπ' όλες ήταν ή Μαριά πού ξεπερνούσε δλα τά άλλα κορίτσια στο χωριό. Κι' ίσως βέβαια καμιά άλλη από εκείνες πού χόρευαν νά την έδλεπε με ζήλεια, μά δεν βρέθηκε καμιά μητέρα πού νά τολμήσh νά δείρη τη Μαριά για χάρη της δικής της κόρης. Κι' ύστερα, ο Ζάκης ήταν έτοιμος νά την υπερασπιστh, σέ κάθε περίπτωση.

Δεν είναι βέβαια άνάγκη νά πούμε πως ή Μαριά φόρεσε τσιγγάνικα φουστάνια. Στην πρώτη πολιτεία πού έκαναν σταθμό ή Μίσκα Ζαλόφυ έπήγε τη Μαριά σ' έναν παλιατζή πού ήταν τακτικός προμήθευτής των Άτσιγγάνων και της άγόρασε ένα κόκκινο μισοφόρι και ένα μαύρο βελούδινο μπουστό χρυσοκέντητο. Ο Ζάκης της άγόρασε για δώρο μιιά άλυσίδα, γι' άνάμνηση εκείνης πού της είχε κλέψει άλλοτε ή μοχθηρή Ναφτέ και πασόμια από δέρμα κόκκινο. Αυτά δλα της τά έχάρισαν. Με τις δικές της όμως οικονομίες άγόρασε μιιά ριγωτή πολύχρωμη ποδιά, πού είχε και τά επτά χρώματα του Ουράνιου Τόξου επάνω της, ένα λεπτό χρυσοκέντημένο πουκαμισάκι, κορδέλλες για τά μαλλιά της, ένα πολυτελέστατο ντέφι και κάμποσες σειρές χρυσά φλουριά για νά στολίζh τό κεφάλι της. Όλα αυτά βέβαια δεν ήταν καινούργια, μά παλιά Τσιγγάνα φόρεσε ποτέ καινούργια φορέματα;

(Ακολουθεί)

ΦΩΚΙΟΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΛΛΑΔΑ

Χαίρε των δώδεκα Όλυμπιων χώρα,
Της όμορφιάς και της άνδρείας μητέρα!
Για σέ λαμπρά θά φέγγουν στόν αϊθέρα
Της αιωνιότητας τάμαράντα τά δώρα.

Η γή σου ή εύλογημένη ή καρποφόρα
Απ' τούς Δελφούς στην Όλυμπία πέρα
Με ύπομονη προσμένει την ήμερα
Τους θησαυρούς να δώση ή χρυσοφόρα.

Και τότε ξεπετιούνται φεγγοβόλοι
Ερμῆδες, Ποσειδῶνες, Δισκοβόλοι,
Της δόξας σου σημάδια στὸν αἰῶνα.

Ο ήλιος σου για πάντα θά σοῦ βάνη
Χρυσή κορώνη, φωτερό στεφάνι.
Χαίρε, Ελλάς, χώρα τοῦ Παρθενῶνα.

Δευκή Καμέλια [Α]

ΜΙΚΡΟΙ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΙ

Εἶχα φθάσει σέ μιὰ ήλικία πού νό-
μιζα πιά ὅτι μεγάλωσα.

Εἶχα ἀρχίσει νά μὴν πολυθέλω γιά
παρέα ἕνα δυὸ συμμαθητές μου πού ἔως
τότε πηγαίναμε τακτικά μαζί, ἀλλά πού
τότε πού πεφταν λίγο... μικροί, γιατί
ἔτυχε νά εἶναι κάπως νεώτεροί μου.

Τώρα ἐπέδωκα νά σχετισθῶ μέ παι-
διά μεγαλύτερης ήλικίας ἀπό μένα. Πα-
ρακολουθοῦσα προπάντων κάτι νεαρούς
πού μόλις πρὸ ὀλίγου εἶχαν φορέσει
μακρυνά πανταλόνια κι' ἔκαναν τούς «λι-
μοκοντόρους».

Σιγά-σιγά, κατάφερα νά γνωρισθῶ μ'
ἕναν ἀπό δαύτους—Νίκο τὸν ἔλεξαν—
καί θεωροῦσα πιά πολὺ τιμητικό νά
πηγαίνω μαζί του. Μοῦ φαινόταν πὼς
κοντά του μεγάλωνα κι' ἐγώ... ὀρι-
στικῶς!

Ἐντωμεταξὺ ἔβλεπα κάπου—κάπου,
ἀπὸ μακρυνά, καί τούς παλιούς μου φί-
λους, τούς «μικρότερους». Τὰ καιμένα
τὰ παιδιά! Ὅλα εἰς κανεὶς πὼς εἶχαν
χάσει τὰ νερά τους ἀπὸ τότε πού τούς
ἄφησα.

Μιά μέρα, κάνοντας τὸν περίπατό
μας ὁ Νίκος κι' ἐγώ, συναντήσαμε με-
ρικούς φίλους του, «μεγάλους» σάν κι'
αὐτόν.

—Ἐλα νά σέ γνωρίσω καί μαζί τους,
μοῦ εἶπε· κι' ἔτρεξε ἀμέσως κοντά τους,
ἐνῶ ἐγώ τὸν ἀκολουθοῦσα κάπως δι-
στακτικά.

Ὡστόσο ὄρχισαν οἱ παρουσιάσεις.
Ἀλλά τί βλέπω ξαφνικά;

Γιατί ὅλοι αὐτοὶ οἱ «μεγάλοι» φίλοι
τοῦ Νίκου μέ κοιτάζουν παράξενα, εἰ-
ρωνικά, σχεδὸν μέ οἶκτο, καί μόλις καί
μετά βίας μοῦ δίνουν τὸ χέρι; Ὁ ἕνας
μάλιστα, ὁ μεγαλύτερος ἀπ' ὅλους, πού
φαινόταν σάν ἀρχηγὸς τῆς παρέας, παίρ-
νει τὸ Νίκο ιδιαίτέρως καί τοῦ λέει μέ
ῥυθμὸς ἐπιτιμητικό:

—Μὰ τί; Τώρα καί μέ τὰ μωρά θά
μᾶς βάλῃς νά κάνουμε παρέα; Πού τὸν
βρήκες πάλι ἐτούτον;

Εἶχε μιλήσει ἀρκετὰ δυνατὰ καί τὸν
ἄκουσα καλά. Δὲ θά ξεχάσω τὴν ἐντύ-
πωση πού μοῦ κινήσαν τὰ λόγια του. Δὲν
ἤξερα ἂν ἔπρεπε νά μείνω ἢ νά φύγω.

Ἐπὶ τέλους πήρα τὴν ἀπόφαση.
—Ἐμένα μὲ συγχωρεῖτε, τοὺς εἶπα,
ἔχω κάπου νά πάω. Γεῖά σας!

Κι' ἐνῶ ὁ Νίκος μοῦ ῥοιχνε μιὰ ματιὰ
ἀμνηστίας καί συμπάθειας μαζί, ἐγὼ
τούς ἄφησα ὅλους εὐθὺς κι' ἔφυγα μέ
γρήγορο βῆμα. Μέσα μου ὡστόσο ἐν-
νοιοῦθα κάτι σάν ἀνακούφιση.

«Ἀχ! Καλοὶ μου παλιοὶ φίλοι, «μι-
κρότεροι»! Ὅθὰ δεχτήτε ἀραγε ξανά στὴ
γλυκεῖά σας μικρὴ παρέα ἕναν ἀποτυ-
χημένο καί μετανοιομένο «μεγάλον»;

Ἀδολάρε [Α]

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΨΥΧΗ

Ὡρα μαθήματος. Ζέστη ἀνυπόφορη.
Ὅλοι κουρασμένοι, ἑλισσόμενοι, προ-
σπαθοῦμε νά παρακολουθήσουμε τὸ μά-
θημα. Κι' ὁ καθηγητὴς μας ἐξακολουθεῖ:
«... Λοιπόν, παιδιά, ὁ Δάντης ἦταν
ἕνας ἀπὸ τούς κορυφαίους τῆς...», ἔφα-
νικά σταματᾷ. Μιά φωνὴ ἀκούστηκε.
Κάποιος μαθητὴς ἀστεϊευόμενος εἶχε
φωνάξει.

Ὁ καθηγητὴς θυμωμένος ρωτᾷ:
—Ποιὸς φώναξε, νά τὸ εἰπῇ ὁ μόνος
χωρὶς ἀνακρίσεις καί δὲν θά τιμωρηθῇ.
Καμμιὰ ἀπάντηση.

Ξαναρωτιέται. Ἀλλά καί πάλι βουβα-
μάρα ἀπλώνεται στὴν τάξη.

—Ντροπή, λέει τότε, ντροπή, νά ὁ-
πάρχουν μαθηταί, Ἑλληνες, καί νά μὴν
ὀμολογοῦν ἕνα τους σφάλμα ἀπὸ φόβο
μὴ τιμωρηθοῦν!

Δὲν εἶχε τελειώσει καλά-καλά κι' ἕνας
μαθητὴς σηκώνεται καί λέει θαρρετά.

—Εγὼ φώναξα, κύριε.

Ὁ καθηγητὴς, νευριασμένος τοῦ λέει:
—Νά φύγῃς γρήγορα ἀπὸ τὸ μάθη-
μα... Ἐπὶ τέλους!

Ἀλλά τὴ στιγμή πού ἀνοίγει τὴν πόρ-
τα, ἕνα παιδί ἀπὸ τὰ τελευταῖα θρανία
σηκώθηκε κι' εἶπε:

—Κύριε καθηγητά, ἐγὼ φώναξα, κι'
ὄχι ὁ... Ν.

Ὁ καθηγητὴς ἔμεινε ἐκπληκτός!

—Τί συμβαίνει λοιπόν; ρωτᾷ.

Κι' ὁ πρῶτος μαθητὴς τοῦ ἐπαντᾷ.

—Κύριε καθηγητά, δὲν φώναξα ἐγὼ
ἀλλά εἶπα ἔτσι γιὰ νά μὴ φανῇ ὅτι ὁ-
πάρχει ἔστω κι' ἕνας κάπως δειλὸς
Ἑλλήν.

—Καὶ πράγματι παιδί μου δὲν ὁ-
πάρχει, εἶπε ὁ καθηγητὴς συγκινημένος
καί συγχώρησε τὸν αἴτιο.

Ρεπόρτερ [Γ]

Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΑΜΜ

Ἐνας Ἰνδὸς σοφός, διδάσκοντας μιὰ
μέρα τούς μαθητές του, εἶπε ὅτι μυστι-
κὲς δυνάμεις πού ἐμεῖς δὲν τίς βλέπου-
με δημιουργοῦν τὸν κόσμον.

Τότε ἕνας μαθητὴς τὸν ἔκοψε:

—Δάσκαλε, εἶπε, δὲν μπορῶ νά τὸ
καταλάβω αὐτό. Πού βρίσκονται αὐτές
οἱ δυνάμεις πού δὲν μπορούμε νά τίς
δοῦμε;

—Κόψε καί φέρε, παιδί μου, ἕνα
φρούτο ἀπὸ κεῖνο τὸ δέντρο, εἶπε ὁ
σοφός.

Ὁ νέος ἔξετελεσε τὴν παραγγελία.

—Κόψε, τώρα τὸν καρπὸ στὰ δύο,
συνέχισε ὁ ἄμμ. Τί βλέπεις μέσα;

—Μερικοὺς σπόρους, ἀπάντησε ὁ
μαθητής.

—Σπάσε τούς σπόρους. Τί βλέπεις
μέσα;

—Ἀπολύτως τίποτα, δάσκαλε.

—Ἐ! λοιπὸν παιδί μου, εἶπε τότε
ὁ σοφός, ἐκεῖ πού εἶς δὲν βλέπεις τί-
ποτα, ἐκεῖ μέσα κρύβεται ἕνα δλόκληρο

μεγάλο δένδρο.
(Παράφραση)

Μαϊμουδίτσα [Β]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Νίκος στὴν ἀδερφή του:

—Ἄννα, φέρε μου ἕνα ποτήρι νερό,
μὰ ἔλα καί σὺ μαζί γιατί ἔχω νά σοῦ
πῶ κάτι.

Πρόμαχος τῆς Ἑλευθερίας

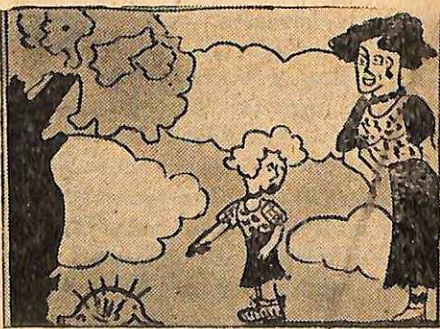
—Μαμά, ἐγὼ ξέρω νά μετράω στὰ
δάχτυλά μου ὡς τὰ δέκα.

—Εγὼ ξέρω ἕνα παιδί στὴν ήλικία
σου, πού μετράει ὡς τὰ τριάντα.

—Πῶ, πῶ! καί πού τὰ βρίσκει τόσα
δάχτυλα;

Γελαστός Ἀντιπλοίαρχος

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

—Μαμά, ιδέες ἕναν κάκτο πού
περπατεῖ! !

Ἀντεγρᾶφη καὶ ἀνεκρινώθη ὑπὸ
τοῦ Μυγκάουζεν

Παρακαλῶ πολὺ ὄσους χρωστοῦν
τὴ συνδρομή τους νά τὴ στείλουν
τὸ γρηγορώτερον. Ἀς ἔχουν ὑπ'
ὄψει τους, ὅτι οἱ συνδρομὲς αὐ-
τὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος ἢ
καθυστερήσει ἐπομένως δυσκο-
λεύει πολὺ τὸ ἔργο μου πού ἀ-
παιτεῖ ὄχι μόνον μεγάλους κό-
πους, ἀλλὰ καί μεγάλα ἐξοδα.

ΤΑ ΕΥΣΗΜΑ ΤΟΥ 1938

Σὲ κάθε Διαγωνισμό, ἐκτὸς τῶν Βρα-
βείων καί τῶν Ἑπαινῶν, ἀπονέμω καί
ἀνάλογα Εὔσημα, πού ἀναγράφονται
μέ ἀριθμὸ καί μ' ἕνα Ε ἐντὸς ἀγκυλῶν
κοντὰ στὸ ψευδώνυμο ἢ τὸν ὄνομα τοῦ δια-
γωνιζομένου. Π. χ. Α' Βραβεῖον, Δευ-
κομήμαντος Αἰγιαλός [20Ε]. Στὸ τέ-
λος τοῦ ἔτους μου (30 Νοεμβρίου) κά-
θε Διαπλάσσοποιο πρέπει νά μοῦ στεί-
λῃ Σημείωση τῶν Εὔσημων πού ἔχει
πάρει στὸν ἴδιον χρόνον (ἀπὸ 1ης Δεκεμ-
βρίου) μέ τὸ γενικὸ τους ἄθροισμα, κι'
ἐγὼ, σύμφωνα μ' αὐτὲς τῆς Σημειώσεις,
πού τίς ἐξελέγχω, βγάζω τὰποτελέσμα-
τα τῶν Εὔσημων τοῦ χρόνου, δηλαδὴ
δίνω τὰ Βραβεῖα καί τούς Ἑπαινούς σ'
ὄσους ἔχουν πάρει τὰ περισσότερα—ἀλ-
λὰ ἂν ἔχουν στείλει καί Σημείωση, γι-
ατί, κατὰ τὸν κανονισμό, ὅσοι δὲν στεί-
λουν, ἐπειδὴ θεωροῦν τὸν ἀριθμὸ τῶν
Εὔσημων τους ἀσίμαντο, δὲν ἀναφέ-
ρουνται σ' Ἀποτελέσματα. Ἐξαίρεση
γίνεται μόνο γιὰ ὄσους ἔχουν ἀριθμὸ
πὸν τούς δίνει δικαίωμα Βραβεῖου, μέ
τὴν ὑπόθεση πὼς μπορεῖ νά ἔστειλαν
Σημείωση καί νά χάθηκε.

Αὐτὸ κάνω σήμερα γιὰ τὰ Εὔσημα
τοῦ 1938 (ἀποτελέσματα Διαγωνισμῶν
πού δημοσιεύθηκαν ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου
1937 ἕως 30 Νοεμβρίου 1938). Κι' ἰδοὺ
ἡ ἀπονομή τῶν Βραβείων σύμφωνα μέ
τίς Σημειώσεις πού ἔλαβα κι' ἐξακρι-
βῶσα:

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δοξασμένο
Ἀκρωτήρι, 189.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Σίφου-
νας, 188.—Σαρπηδὼν (μέ δυὸ ψευδῶ-
νυμα) 171.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Πρόμαχος
τῆς Ἑλευθερίας, 169.—Γκάλικ, 156.—
Ἡλιοπερίχνη, 143.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ἀττὲ Ἰράμ, 141.—Ἀ-
πλὴ Ζωή, 136.—Ἀνθρωπάκος, 134.—
Μικρούλα Τραλαλά, 128.—Ἀφανῆς Ἡ-
ρως, 118.—Δόνιαν, 111.—Μεροντῆς,
102.—Εὐάννα, 102.—Ὁρεινὸς Κερκύ-
ρας, 101.—Ἀρτανιάν, 101.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Συριανός, 90.
—Αἶνος, 84.—Βασίλισσα Νεφερίτι, 70.
—Στέφανος τῆς Δόξης, 63.—Δοξασμένο
Νησί, 57.—Ραμνουσία Ἀρτεμῖς, 52.—
Σκυριανόπουλο, 48.—Ἰσις, 44.—Τόμ-
πολα, 40.

Ὅσοι ἔχουν κάτω ἀπὸ 40, πού εἶναι
πέρα πολλοί, δὲν ἀναφέρονται. Γιατί οἱ
λαβόντες Εὔσημα τὸ 1938 ὑπερβαίνουν
τούς 350.

Γενικὲς Στατιστικὲς τῶν Εὔσημων,
πού πολὺ μ' ἐβοήθησαν στὴν ἐξαγωγή
τῶν Ἀποτελεσμάτων, μοῦ ἔστειλαν οἱ
ἐξῆς: Γκάλικ [30Ε], Αἶνος [30Ε], Πρό-
μαχος τῆς Ἑλευθερίας [30Ε], Ἡλιοπε-

ρίχνη [25Ε], Σκυριανόπουλο [25Ε], Σί-
φουνας [25Ε], Δευκὴ Καμέλια, [20Ε],
Νυκτοτράγουδο [20Ε], Δοξασμένο Ἀ-
κρωτήρι [20Ε], Σαρπηδὼν [20Ε], Τόμ-
πολα [20Ε] καί Ἀσπρος Γλάρος [20Ε].
Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 19 Ἰουνίου 1939

ΤΟ ἐρχόμενο φυλλάδιο, πρῶτο τοῦ Ἰου-
λίου, θά εἶναι δωδεκάσέλιδο. Θά ἔχῃ διη-
γῆμα τῆς κυρίας Καρανικόλα, ποίημα τοῦ
κ. Στασινοπούλου, Νέα Περίεργα κι' ἄλλα
πολλά.

Μερικοί, πού ἔχουν δυὸ καί τρία ψευδῶ-
νυμα, τὰ μεταχειρίζονται ὅλα στὸν ἴδιο
Διαγωνισμό—π.χ. τῶν Λύσεων—καί σ' ἕνα
τούς λυσόχαρτο βάζουν τὸ ἕνα, σὲ ἄλλα
τὸ ἄλλο. Αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπεται. Μόνο μ'
ἕνα ψευδώνυμο—μέ ὅποιο θέλει, ἂν ἔχῃ
πολλά—μπορεῖ κανεὶς νά λαβαῖν μέρος
σ' ἕνα Διαγωνισμό. Στὸν ἐπόμενο, ἢ σ' ἄλ-
λον οἰχώρον, ἂν θέλῃ, ἄς βάλῃ ἄλλο. Στὸ
ἐξῆς λοιπόν, ὅταν βλέπω λυσόχαρτα ἢ
Συλλογὲς Ἀσκήσεων, τοῦ ἴδιου Διαγωνι-
σμοῦ, μέ διάφορα ψευδώνυμα τοῦ ἴδιου
προσώπου, δὲν θά λαβαῖν ὅψι· μοῦ
κανένα καί καμμιὰ.

Μόνα Δίσα κι' ἡ Δευκὴ Καμέλια, καί
ἡ Ἰσις, μοῦ ἔστειλαν μέ τὴν καταγγε-
λία τους καί τὸ γαλλικὸ αὐτὸ ποίημα
τοῦ Jean Aicard, κι' εἶδα πόσους καί
ποιοὺς στίχους εἶχες πάρει στὴν ἀπάντησή
σου στὴ Μικρὴ Κυριακή. Γι' αὐτὸ σὲ ὁ-
περασπίζω. Ἐπιτρέπεται, νομίζω, νά
παρεμβάλλῃ κανεὶς σ' ἕνα ἔργον τὸν καί
πού θυμᾶται ἀπὸ ἕνα ποίημα, καί μάλιστα
ὅταν εἶναι ἔξο καί μεταφράζῃ ὁ ἴδιος
τούς στίχους. Ὡστόσο θά ἦσαν πῶς ἐν τά-
ξει, καί βέβαια δὲν θά ἔχανες τίποτα—ὁ-
τις τὸ βραβεῖο—ἀν ἐγράφες μέσα σὲ δυὸ
παύλες: «ὅπως λέει ἕνας ποιητής», καί
παρακάτω «ὅπως λέει ὁ ἴδιος ποιητής»...
Ἐτσι νά κάνῃς στὸ ἐξῆς καί σὺ, ὅπως
κάνουν ἄλλοι σὲ δυὸ οἱ συγγραφεῖς, ὅταν
στὸ δικὸ τους παρεμβάλλουν καί ἕνα.

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε, Μάνη, τὸ ἐνδια-
φέρον γράμμα σου, καθὼς κι' ἡ φωτογρά-
φία σου μέ τὸν ἀδελφὸ σου καί μέ τούς
φίλους σου. Ναι, τώρα θά μὸν ξαναγρά-
ψῃς ἀφοῦ τελειώσῃς αὐτὴ ἢ μελέτῃ «πού
θὰ κρίνῃ τὴν τύχην πολλῶν». Συγχαρητή-
ρια γιὰ τὴ νίκη τῆς φάλαγγός σου. Ὁ πλη-
θυντικὸς αὐτῶν τῶν ἀρσενικῶν στὴ δημο-
τικὴ εἶναι καί ἐς, εἶναι καί ἀδές: μαθη-
τὲς καί μαθητᾶδες, ποιητὲς καί ποιη-
τᾶδες. Ὁ γυναιώτερος, ὁ πῶς δημοτικός,
τύπος, εἶναι ἀδές. Μερικά ὅμως ὀνόματα
κάνουν μόνο ἐς: σαλπικητές, ὄχι σαλπι-
χητᾶδες, ὅπως λοχίες, ταμίες κτλ.

Πολὺ καλὰ σοῦ εἶπε ἡ μαμά σου, Μαί-
ρη Σφυρη: τὰ καλὰ παιδιά προκοποῦν
καί, μεγαλώνοντας, ἔχουν ὅ,τι θέλουν κι'
ἐπιθυμοῦν, σὰ νὰ εἶχαν τὸ μαγικὸ κρομμύ-
δι τοῦ Γιαννῆ. Κάτι τέτοιο σὰς ἐγράφε
σὲ μιὰ Ἐπιστολή του κι' ὁ κ. Φαίδων.
Χαίρω πολὺ πού ἀπὸ τότε πού μοῦ ἔγρα-
ψες γιὰ πρώτη φορά, ἔμαθες πολλὰ γράμ-
ματα, ὅπως δὲ τὸ βλέπω κι' ἀπὸ τὸ δεύ-
τερο γράμμα σου. Σοῦ ἔστειλα τὸ βιβλίο
τοῦ κ. Ξενοπούλου. Αὐτὸ βέβαια θά τὸ
διαβάσῃς τώρα ἢ καμμιὰ ἑορτὴ ἀπὸ μεγα-
λώσης.

Ὀσοὶ ἔχουν πολὺ, Παλιότσο, ἀλλὰ γράμ-
μα σου μέ 30 δραχμὲς ἀπὸ τὴν Πάτρα δὲν
ἔλαβα ὡς σήμερα. Φαίνεται ὅτι κάποιος

μυρίσθηκε τὰ ἐσώκλειστα γραμματόσημα
καί τὸ σούφρωσε. Γι' αὐτὸ σὰς λέω πάντα
νά προτιμᾷς τὴν ταχυδρομικὴ ἐπιταγή,
ὅσο μικρὸ κι' ἂν εἶναι τὸ ποσό. Καθὼς
εἶδες, μιὰ ἀπὸ τίς Μαγικὲς Εἰκόνες σου
δημοσιεύθηκε. Ἡ «Φίλια» θά δημοσιευθῇ
στὸ ἐρχόμενο.

Ἰσις, γιὰ νά καταλάβῃς καλύτερα τὴν
«Ὡδὴ εἰς τὴν Σελήνην», τὸ ποίημα τοῦ
Σολωμοῦ πού τόσο σοῦ ἄρεσε, σοῦ δίνω
αὐτὴ τὴν ἐξήγησιν: Ὁ ποιητὴς κάθεται
νύχτα σ' ἕνα γοητευτικὸ ξακυνθινὸ ἀκρο-
γιάλι μ' ἕνα φίλο του, πού παίζει ὠρία
κιθάρα. Ἀντικρὺ τούς ἔχουν τὸ χαριτωμέ-
νο βουνὸ Σκοπός, πού ἡ πρὸς τὴ θάλασσα
ἄκρῃ του εἶναι ἀνατολική, κι' ἀπὸ ἐκεῖνο
τὸ σημεῖο προβάλλει μιὰ σιγμὴ τὸ φεγ-
γάρι. Αὐτὸ ἐνθουσιάζει τὸν ποιητὴ, πού
προτρέπει τὸ φίλον του νά τὸ ὑμνήσων, ὅ-
πως, λέει, τὸ ἔκανε συχνά κι' ὁ Ὀσείανος,
ὁ γέρος τυφλὸς ποιητὴς μέ τὴν ἄσπρη γε-
νιάδα. Τὸ ποίημα εἶναι θαυμάσιο. Τὰ νοή-
ματά του δὲν εἶναι βέβαια σπουδαία καί
μερικές του λέξεις δὲν εἶναι ὁκλήριες (ἐμ-
φυεῖς, παρηγοριεῖς, λαμπιρίσεις). Ἀλλὰ
τὸ σύνολο εἶναι ἀληθινὴ μουσική. Γι' αὐτὸ
προπάντων ὑποβάλλει καί συγκινεῖ τόσο.

Σίφουνας, ἀπαντῶ σὲ μερικὰ ἀπ' ὅσα
μοῦ γράφεις σὲ δυὸ γράμμάτά σου ἀπὸ 21
καί 30 Μαΐου. Εἶδα κι' ἐγὼ στίς ἐφημε-
ρίδες τὰποτελέσματα τοῦ δραματικοῦ κα-
λοκαρινεῖου διαγωνισμοῦ καί χάριχα γιὰ
τὴ βράβειση τοῦ παιδιοῦ μου φίλου κ. Μαρ-
σέλλου, πού ὅταν ἦταν παιδί—καί πόσο
καλὸ παιδί!—ἐργαζόταν ὡς ὑπάλληλος
στὸ γραφεῖο αὐτό. Τὸ ἴδιο εἶχα μιὰ φορά
καί τὸν ἀγαπητὸ μας κ. Σεφερλή, πού τὸ
ψευδώνυμο ὅμως Νάρκισσος δὲν ἦταν πο-
τὲ δικό του, παρὰ ἄλλο γυνωτοδὸ καί πα-
λιοῦ μου φίλου. Ναι, ὁ κ. Γρόλλιος, μέ τὸ
ψευδώνυμο Λυσόχαρτο, ἐνῶ ἔγραφε ἀκό-
μα στὴ Σελίδα, ἔγινε καί συνεργάτης μου,
προπάντων μέ κάτι ὥρατες μεταφράσεις.
Σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ βραβεῖο πού πήρες
στὴν Γαλλικὴ Ἀκαδημία, τόσο τιμητικό,
ἀφοῦ εἶχες συναγωνιστὲς μεγάλους, φοιτη-
τὲς. Κι' εἰς ἀνῶτερα!

Δὲν εἶναι ζήτημα, Ἀδολάρε, ἀγνή εὐχα-
ρίστηση καί χαρὰ, μὰ καί περηφάνεια, αἰ-
σθάνεται κανένας ὅταν βλέπῃ δημοσιευμένο
κάτι πού ἔγραψε πῶς εἶναι δικό του ἐντε-
λῶς. Δυστυχῶς, μερικὰ παιδιά καμαρώνουν
κι' ὅταν κάποτε κατορθώσουν νά περάσουν
γιὰ δικό τους καί ἕνα. Ἐ, δὲν εἶναι καί
τόσο ἀνεξήγητο, ἀφοῦ καί μεγάλοι ἐπιτρέ-
πουν καμμιὰ φορά στὸν ἑαυτὸ τους αὐτὴ
τὴν ἀμφίβολη εὐχαρίστηση. Κρούσματα,
βλέπεις, λογοκλοπᾶς ἔχουν σημειωθεῖ κατὰ
καιροὺς καί στὸ φιλολογικὸν κόσμον. Ἐντα-
κτο φυλλάδιο γιὰ τὸ Ἐξηντάχρονά μου,
ὅπως εἶπα καί τὸ πρὸ γράμμα, θά ἐκδώ-
σω ἄλλὰ ἐννοῶ σου καί δὲν θά παραμε-
λήσω γι' αὐτὸ τὰ τακτικά.

Σκυριανόπουλο, «ἀστερισμοί» (γαλλ.
constellation) δὲν εἶναι οὔτε σημεῖο οὔτε
νέφος. Εἶναι ἀπλῶστα ἕνα συμπέγμα,
μιὰ πλειάδα ἀπὸ διαφόρους ἀπλανεῖς ἀ-
στέρες, πού σχηματίζουν στὸν οὐρανὸ ἕνα
σχῆμα, τετράγωνον, τριπύριον, τρίγωνον,
ρόμβον, σταυρὸ καί καθέξῃ. Κάθε ἀστερι-
σμός ἔχει τὸν ὄνομά του: Μεγάλη Ἀρκτος,
Μικρὰ Ἀρκτος, Ὁρίων, Πήλαρος, Κένταυ-
ρος κτλ. Μὰ καί τὰ κυριώτερα ἀστρα καθὲς
ἀστερισμοῦ ἔχουν ἐπίσης τὸν ὄνομά τους:
Σείριος, Βέρας, Πολιεύς, ἢ ὀνομαζ

σ' ενδιαφέρει ποιός τή γράφει; ('Εγώ τή γράφω, ποιός άλλος;) Καλή ή στατιστική σου τών ψευδωνύμων, πού δείχνει πώς περισσότερα αγόρια (129) λαβαίνουν μέρος στην κίνηση από κορίτσια (95). Τά σκίτσα σου άκατάλληλα. 'Ο Μώλος μοιάζει με γεωγραφικό χάρτη, κι' ή Γαρυφαλιά πολύ στοιχειώδης.

Χαίρω πολύ, **Βασιλική Παπαγιαννοπούλου**, πού αποφάσισες νά μπής και στην κίνηση. Κι' άλλα, βλέπεις «ζωηρά κοριτσάκια» δέκα χρονών μου γράφουν και λαβαίνουν μέρος στους Διαγωνισμούς. 'Αλλά για νά σου εγκρίνω τό ψευδώνυμο πού διάλεξες—κι' είναι πολύ καλό—πρέπει νά μου στείλεις 10 δραχμές, κι' άλλες 6 για νά λάβεις τόν 'Οδηγό. Πρόσεχε άλλη φορά. Είδες τί κακές συνέπειες μπορεί νά έχω κι' ένα τοίμπημα βελόνας, όταν μολυνθώ...

Γιατί, **Θανατούλη Ζάχο**, δέν μου έγραψες ποτέ; Μαθαίνω ότι παίρνεις 80 άριστα στη πρώτη τάξη του Γυμνασίου, και τέτοιους φίλους θέλω νά έχω. Μαθαίνω επίσης ότι τώρα είσαι πολύ φρόνιμος και ότι χάρηκες πού ήρθε ο Λαγός στη Θεοσαλονίκη.

Σ' άλλους δέν έχω σήμερα τόπο νά παντήσω. Πολλά, πολλά γράμματα φύλαξα για τό έρχόμενο.

Τά δεμένα αντίτυπα της «**Ιονίου Ανθολογίας**» («Ξενοπούλος») πού δ κ. Μινώτος σάς τά έδωσε 55 δραχμές, έξαντλήθηκαν. Δέν υπάρχουν πιά παρά 40. 'Αλλ' αν θέλη κανένας τό τεύχος του δεμένο, μπορεί νά στείλη 25 δραχμές για τό δέσιμο (65 τό δλον). θά περάσουν όμως καμιά δεκαριά ήμέρες ως νά τό λάβη, γιατί θά δεθώ χωριστά.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

'Απορρίπτονται: «Χαρακτηρισμός του Δημοσθένους» του **Χαρ. Λυγκούση**. Δέν δημοσιεύονται κομμάτια συνδρομητών πού δέν έχουν ψευδώνυμο. 'Οπωσδήποτε άκατάλληλο για τή Σ.Σ.Σ. γλώσσα σχολαστική.—«Συνέπειες» του **Ρομπέν των Δασών**. 'Ακατάλληλο για τή σελίδα. Είναι μεταφράση ή διασκευή; — «'Ανοιξη» του **Νυχτοραγούδο**. Πολύ κοινό.—«'Ο άδερφούλης μου» του **Συνητητήρι**. Κάπως άπίθανο.—'Ηθελε γράψω με περισσότερο χιούμορ για νά γίνη πιστευτό.—«Πάσχα για μία φτωχή ύπαρξη» του **'Ανδους της 'Ανατολής**. 'Υπερτραγικό.—'Πώς σκέπτεσθε έσεις, παιδιά, τέτοια φοβερά πράγματα!—«'Ανέκδοτο» του **Β. Δήρ**. Πολύ γνωστό.—«Μπροστά στον 'Εσταυρωμένο του Ρ. τ. Δ. Γλώσσα ανώμαλη. Καθυστερημένο.—«Θλιμένο Πάσχα» του **Κατακόπου 33**. Κι' αυτό σπαραξικάρδιο. 'Αποφύγετε αυτά τά τόσο τραγικά.—«Νοσταλγία» του **Παλιότσου**. Νοσηρό. 'Απαισιόδοξο σέ υπερβολικό σημείο.—«'Εν τρισίν ήμέρας» του **Ουώβεργλεβ**. 'Ωραιότατο, αλλά ήρθε κάπως άργά. 'Αν θέλγ ο **Ου**. τό κρατώ για τό χρόνου.—«Πάρα πολλά όνόματα» του **Αίγιν. Γλάρου**. Πολύ γνωστά.—'Τό πλοίο πού φεύγει» του **Δερβενάκια**. 'Ατεχνο. 'Αδικαιολόγητη ή τόσο μεγάλη άπελπισία της μάννας έπειδή ο γιός της πάει στην 'Αθήνα για δουλειά.—'Ουάι γραμματείς» του **Συριανού**. Καθυστερημένο.

Μένουν πρὸς κρῖον τά κομμάτια πού έλαβα τό Μάιο.

'Η Διάπλασις άσπάζεται τούς φίλους της: **'Αϊνστάϊν** (φυλλάδιο έστειλά τιμολόγιο τών Μ. 'Αγγελιών δημοσιεύεται συχνά κάτω άπ' τόν τίτλο: «ή λέξις 60 λεπτά» κτλ.) **Ταγματάρεχ** (τά κομμάτια σου θά

κριθούν μ' έπιείκεια σάν πρώτα, αλλά για νά δημοσιευθούν, έννοεζε, πρέπει νάξίξουν τουλάχιστο ένα [Γ]· άλλη φορά μήν κόβεις τά λυσόχαρτά σου· και μία μόνο λύση νά έχω, τό λυσόχαρτο πρέπει νά είναι άκέραιο.) «**Ζουρλοπαρέαν**» (καλώς νά έλθεις) ή καθηγγήτριά σας, φαίνεται δέν αγαπά τή δημοτική.) **Μυγκάουζεν** (τά έλαβα δ-λα· τό Εικ. Παίδ. Πνεύμα σου δημοσιεύεται σήμερα· θά δημοσιευθ ή κι' αυτό πού μου στέλνεις τώρα.) **Μορφέα** (σύντομο τό γραμματάκι σου, αλλά μετά τούς Διαγωνισμούς έλπίζω νά μου γράψης κι' έντενέστερο· έλαβα και τίς λύσεις.) **Δημ. Καραγιάννη** (ο γρίφος σου γνωστότατος· έπειτα, 'Ασκήσεις πρὸς δημοσίευση δέν είναι τώρα δεκτές· γίνεται, βλέπεις, κάθε χρόνο Διαγωνισμός, και δημοσιεύεται προκήρυξη όπου όρίζεται και προθεσμία· για τίς 'Ασκήσεις του 1939 ή προθεσμία αυτή έχει περάσει πρό πολλού.) **Πεζόν Καβαλάρη** **'Οπαδόν του 'Αμερικανισμού** κτλ.

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά τήν 10 'Ιουνίου θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 288ου Διαγωνισμού Λύσεων. ΑΙ λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί μέχρι της 24 Αυγούστου.

356. Δεξιόγριφος

Φωνήεν πρώτα, σύμφωνο
Κατόπι, τέλος κάτι
Πού οι άντρες βγάζουν μόνο,
Και κόρη τραγικώτατη
Σε δημιοικό παλάτι
Κοιτάζουμε με πόνο.

Ριχάρδος Λεοντόκαρδος

357. Στοιχειόγριφος

'Ημερα τά κυματάκια
Του Σαρωνικού τό δέρονου.
'Αν άκόμα μπή ένα γράμμα,
Τό φυτεύουν και τό σπέρνουν.
Ξανθή Χωριατοπούλα

358. Στοιχειοτονόγριφος

Βασίλισσας δικής μας
Προσθέτεις μιάν ούρα,
Τόν τόνο κατεβάζεις,

Και πόλη στην 'Ηλεία
Με τούτο μιά χαρά
Τήν κάνεις και θαυμάζεις.
Ξανθή Χωριατοπούλα

359. Μεταγραμματισμός

Κάθε άνθρωπος σάν κόσμο,
Θέλοντας νά μάποκητήση,
Κάνει άγώνα φοβερό,

Μ' αν μου αλλάξή τα δυό πόδια,
'Υποχθόνιο θάπαντήση
Της Μυθολογίας θεό.

Βόρειος Πόλος

360. Πυραμίδ

+ = Σύμφωνον.
* = 'Ανθος.
* * * * * = Πτηνόν ήδικόν.
* * * * * = 'Αρχαίος ποιητής.
* * * * * = 'Ο Σωκράτης.

Οί σταυροί καθέτως νήσος του Αιγαίου.

Βόρειος Πόλος

361. Κρυπτογραφικόν

123456782 = 'Ιστορική Χώρα.
2728182 = 'Ασθένεια, καχεξία.
32382 = 'Ελάττωμα.
475482 = Πτωχεία.
52782 = Κράτος.
67612 = Τό έχει κάθε πράγμα.
783282 = Πόλις.
867867 = Πέλαγος.

Καταιγίς

362-366. Μαγικόν Γράμμα

Τή άνταλλαγή ενός γράμματος εις έκαστην τών κάτωθι λέξεων, δι' ενός άλλου, πάντοτε του αυτού, νά σχηματισθουν, άνευ αναγραμματισμού άλλα τόσαι λέξεις.

φόνος, θάπτω, νοϋς, οίκος, άγωγή.
Καταιγίς

367. Διπλή 'Ακροστιχίς

Τά μεν άρχικά τών κάτωθι ζητούμένων λέξεων αποτελούν κράτος της Εϋρώπης, τά δε δεύτερα γράμματα, άλλ' άντιστρόφως, τό αυτό.

1, Θεός τών Ρωμαίων· 2, Ρωμαίος αυτοκράτωρ· 3, Βαλκανικόν κράτος· 4, Βασιλείς τών Θηβών· 5, Δένδρον και πόλις· 6, 'Ομηρικός βασιλεύς.

Ριχάρδος Λεοντόκαρδος

368. Φωνηεντόλιπον

Μ-τ-φλ-δ-τ-φλ
Τρς-κ-μ-τ-ξλ.
Μουσίτα

369. Γρίφος

φαιγ
Τ κιαλλ' ούκ Η
Μουσίτα

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. 'Ασκήσεων του φύλλ. 15

158. 'Εστιατόριον ('Εστία, τό Ρίον).—
159. Ταχίνη (τά, χλ, νι).—160. 'Ορφανός-
δρφνός.—161. Θήρα (ή νήσος και τό
κυνήγι).—162.

Α Ν Α Σ
Η Ν Ω Σ Ο
Θ Μ Ι Ο Η Ι Ο Η
Α Ε Ν Τ Κ
Ρ Ω Ο Ω
Α Ν Σ Ν

163. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ (Θήρα, 'Ηρα, νόθος, γήρας, όρθρος, Ρήνος, σαργός).—
164-168. Διά του Α: **Σαχάρα, χάλαζα, άνασσα θάλασσα Φάροσα**.—169. ΠΑΡΙΣ-ΙΜΕΡΑ-ΣΑΜΟΣ (ΠΙΣιδία, 'ΑΜΑρούσιον, ΡΕΜοϋνδος, 'ΙΡΟΥΝ, ΣΑΣτί-
ζω).—170. Ποτέ δέν είναι άργά.—171. **'Η σιγή κόσμον φέρει** (εις ιγ ικ,ος μ'ον, φ αίρει).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΛΘ'—373]

Σταυρατέ: θύμωσες... άλληθινά; ; Χαρθαλιά: και... άλληθής; ; Παγώνη: τετραδιάκι... αϊώνιο; ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

[ΛΘ'—374]

Γκρέτα Γκάρμπο, σέ ξέρω Α... Τ... Βρές με και σό. Τό καλοκαίρι στίς Πλάτρες. Παρκ 'Οτέλ. Στους παιδικούς χορούς ήταν και ή: **Βασίλισσα τών Δουλουδιών**

[ΛΘ'—375]

Δημοψήφισμα Συλλόγου παρατίνω διμηνον. Προσοχή! Δίσις: Στυλιανόδηγ, Poste-Restante, Βόλον. «Κατάσκοποι»: θ'άποχωρήσετε; ;

Υποκόμης Σέσιλ

[ΛΘ'—376]

Ζουρλοπαρέα, με δέχεσαι ως μέλος; άπάντης. Είμαι συμμαθήτρια.

Μικρή 'Αερομάχος

[ΛΘ'—377]

Άμπεθ Ουώκ, γιατί τόσο ώχρο; άπό τήν πολλή μελέτη; — Σκλαβωμένη Δωδεκάνησος, με έλάχασες;

Ανυπόφορος Γκάγκστερ

[ΛΘ'—378]

Αθηναϊκή Συντροφιά, πολύ οικονομικός ό έπί τών οικονομικών στην [ΛΘ'—360]. Καλώς ήρθατε! . . .

ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟ